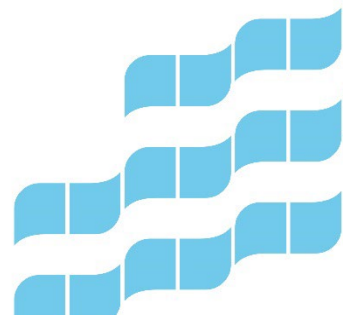

Konsernimääräys Vuoden 2023 tilinpäätöksen laadinta, 29.11.2023, TRE: 4809/02.02.02/2023
Liite 7 Tietojen toimittaminen konsernitilinpäätökseen

Tietojen toimittaminen konsernitilinpäätökseen	2
1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja konsernitilinpäätöslaskelmat	2
1.1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	3
1.2. Tuloslaskelma ja tase	4
1.3. Rahoituslaskelma	4
2. Menojen ja tulojen jaksottaminen	4
3. Konsernitilinpäätöksen yhdisteltävät osakkuusyhteisöt	5
3.1. Yhdisteltävät osakkuusyhteisöt	5
3.2. Muut osakkuusyhteisöt	5
4. Liitetiedot	5
4.1. Tuloslaskelman liitetiedot	6
4.2. Taseen liitetiedot	6
4.3. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	6
4.4. Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja lähipiiri liiketoimia koskevat liitetiedot	7
5. Lisätiedot suunnitelman mukaisista poistoista	7
6. Muut tietopyynnöt ja aineistojen toimittamisen aikataulu	7
6.1. Toiminnan tavoitteet	7
6.2. Ympäristöraportointi	8
6.3. Tilinpäätöksen toimittaminen	8
7. Yhteyshenkilöt	8

Tietojen toimittaminen konsernitilinpäätökseen

Tampereen kaupunki laatii konsernitilinpäätöksen vuodelta 2023 kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antaman kuntien konsernitilinpäätöstä koskevan yleisohjeen mukaisesti. Konsernitilinpäätös sisällytetään kaupungin tilinpäätökseen, jonka kaupunginhallitus käsittelee maaliskuussa 2024.

Konsernitilinpäätös sisältää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä liitetiedot vertailutietoineen.

Konserniyhteisöjen sekä kuntayhtymien, joissa kaupunki on jäsenenä, tulee syöttää konsernilaskelmien laadinnassa tarvittavat tiedot konsernitilinpäätösjärjestelmään (FPM). Lisäksi tietyt tilinpäätöksen lisätiedot tulee ilmoittaa yhteisölle erikseen sähköpostitse toimitetuilla tietopyyntölomakkeilla sähköpostiosoitteeseen kirjanpito.pirkanmaa@monetra.fi viimeistään **torstaina 8.2.2024**. Osakkuusyhteisöt toimittavat tiedot tietopyyntölomakkeella, joka toimitetaan osakkuusyhteisöille sähköpostilla. Tietopyyntölomakkeen palautuspäivä on torstai 8.2.2024. Tietojen syöttämisestä FPM-järjestelmään voi tarvittaessa pyytää apua Monetra Pirkanmaa Oy:n kirjanpidosta.

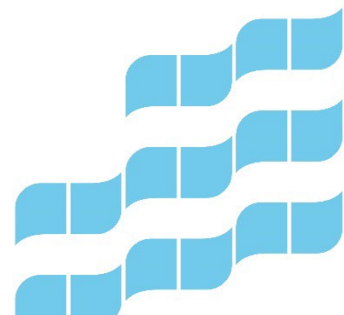
Merkittävimpien konserniyhteisöjen tulee täyttää tietopyyntölomakkeen viimeiselle välilehdelle lyhyt sanallinen analyysi talouden toteumasta ja olennaisista tapahtumista tilikaudella. Viimeisen välilehden täyttävät vain ne yhteisöt, joiden nimi on mainittu kyseisellä välilehdellä. Tämä merkittävimpien konserniyhteisöjen sanallisten analyysien raportointi tulee toimittaa sähköpostitse osoitteeseen kirjanpito.pirkanmaa@monetra.fi viimeistään **torstaina 15.2.2024**.

Kaupungin konsernitilinpäätöksen laadintaa varten toimitettavien tietojen tulee perustua yhteisön hallituksessa käsiteltyyn tilinpäätökseen, joka mahdollisuuksien mukaan on myös tilintarkastettu.

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja konsernitilinpäätöslaskelmat

Konsernitilinpäätöksessä esitetään kaupunkikonsernin tulos sekä taloudellinen asema siten kuin konserniyhteisöt olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Tämän vuoksi konserniyhteisöjen välisiin toimiin perustuvien sisäisten erien vaikutus on eliminoitava. Eliminoitavia eria ovat sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet.

Sisäisten erien eliminointi edellyttää, että kaupunkikonsernin sisäiset tuotot ja kulut on kirjattu samalle tilikaudelle. Tästä syystä suositellaan, että **kaupunkikonsernin vuotta 2023 koskeva sisäinen laskutus tehdään viimeistään 5.1.2024**, jotta sisäiset kulut on vielä mahdollista kirjata ostajan kirjanpitoon laskujen perusteella.

Luettelo Tampereen kaupungin konserniin kuuluvista yhteisöistä yhteyshenkilöineen on liitteessä 6. Konserniyhteisöjen on huolehdittava siitä, että konsernirakenteen muuttuessa tarvittavat tiedot päivitetään yhteisöjen omiin tietojärjestelmiin (mm. reskontrat).

1.1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien konserniyhteisöjen tilinpäätökset tulee muuttaa kunnassa noudatettujen tilinpäätösperiaatteiden mukaiseksi.

Kunnissa ei sovelleta kirjanpitolain 1 luvun 4 a ja b §:ssä tarkoitetuille pien- ja mikroyrityksille annettuja säännöksiä tilinpäätöksen laatimisesta, joten kunnan konsernitilinpäätökseen yhdisteltävät yhteisöt eivät myöskään voi soveltaa näitä säännöksiä ilmoittaessaan tietoja kaupungin konsernitilinpäätökseen.

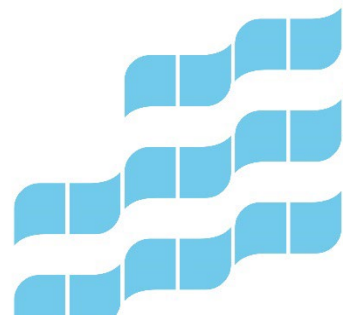
Kirjanpitolaista on kumottu satunnaisia tuottoja ja kuluja koskevat säännökset. Kunnissa satunnaiset erät sisältyvät jatkossakin tuloslaskelmakaavaan, joten konserniyhteisöjen tulee ilmoittaa tilikauden satunnaiset tuotot ja kulut konsernitilinpäätöksen laadintaa varten ikään kuin konserniyhteisön tuloslaskelmakaavassa esitettäisiin erikseen satunnaiset tuotot ja kulut.

Kunnissa ei sovelleta kirjanpitolain 5:2 a § mahdollisuutta arvostaa johdannaissovimuksia tai muita rahoitusvälineitä käypään arvoon, joten kunnan konserniyhteisöt eivät myöskään voi soveltaa tätä säännöstä ilmoittaessaan tietoja kaupungin konsernitilinpäätökseen.

Kunnissa ei sovelleta kirjanpitolain 5:2 b §:n mukaista mahdollisuutta merkitä sijoituskiinteistö käypään arvoon, joten kunnan konserniyhteisöt eivät myöskään voi soveltaa tätä säännöstä ilmoittaessaan tietoja kaupungin konsernitilinpäätökseen.

Kunnissa ei sovelleta kirjanpitolain 5:5 b §:n mukaista rahoitusleasingsopimuksella hankitun omaisuuden merkitsemistapaa, jossa vuokralle ottaja saa merkitä hyödykkeen tilinpäätökseensä siten kuin se olisi ostettu, joten kunnan konserniyhteisöt eivät myöskään voi soveltaa tätä säännöstä ilmoittaessaan tietoja kaupungin konsernitilinpäätökseen.

Kunnissa ei sovelleta kirjanpitolain 7a lukua kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittavasta tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, joten konserniyhteisöt eivät myöskään voi soveltaa näitä tilinpäätösstandardeja ilmoittaessaan tietoja konsernitilinpäätöksen laadintaa varten.

1.2. Tuloslaskelma ja tase

Tuloslaskelma ja tase laaditaan kunnan laskelmakaavojen mukaisesti. Konserniyhteisöt syöttävät tuloslaskelman ja taseen luvut FPM-järjestelmään. Syötettävien tietojen on täsmättävä konserniyhteisön tilinpäätöslaskelmien kanssa.

Yhteisöt, jotka eivät saa vähentää menoihinsa sisältyvää arvonlisäveroa ilmoittavat tuloslaskelmassa kaupunkikonsernin sisäisten menojen osalta arvonlisäverosuuden ulkoisena menona.

Palautuskelpoiset ja ei-palautuskelpoiset liittymismaksut ilmoitetaan tietopyyntö-lomakkeilla voimassa olevien lakien ja säädösten mukaisesti (mm. Kirjanpitolautakunnan lausunto 1670/17.12.2001).

Tampereen kaupungin perimät kiinteistöverot ilmoitetaan ulkoisena menona.

1.3. Rahoituslaskelma

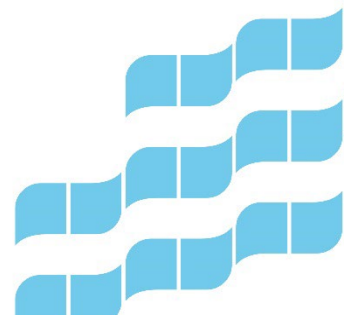
Konsernin rahoituslaskelma laaditaan konsernituloslaskelman ja -taseen sekä näitä täydentävien tietojen perusteella. Rahoituslaskelman täydentävät tiedot syötetään FPM-järjestelmään ja osa tiedoista annetaan tietopyyntölomakkeella. Täydentävinä tietoina kysytään muun muassa tietoja pysyvien vastaavien luovutusvoittojen ja -tappioiden euromäärästä ja oman pääoman erien muutoksista (lisäykset, vähennykset, siirrot). Mahdolliset kaupunkikonsernin sisäiset erät eritellään, jotta ne voidaan eliminoida rahoituslaskelmasta.

2. Menojen ja tulojen jaksottaminen

Menot ja tulot tulee jaksottaa tilinpäätösajankohtana hyödykkeen luovutus- tai vastaanottohetken mukaan.

Konserniyhteisöjen tulee oikaista tilikauden aikainen maksuperusteinen kirjanpitoinsa suoriteperusteiseksi. Oikaisu tehdään jaksottamalla yhteisön menot ja tulot tilinpäätösajankohtana hyödykkeen luovutus- tai vastaanottohetken mukaan. Jakotuksissa noudatetaan olennaisuuden periaatetta. Tampereen kaupunkikonsernin konsernitilinpäätöksessä olennaisuuden raja on menojen ja tulojen osalta 2 000 euroa.

Jos jaksotuskirjaukset sisältävät konserniyhteisöjen välisiä tapahtumia, jaksotuksen tekijän on huolehdittava, että toinen osapuoli saa tiedon jaksotuksesta ja jaksottaa vastaavan erän kirjanpitoonsa. Jaksotuksen tekijän on tarvittaessa oltava yhteydessä toiseen osapuoleen jaksotuskirjauksen varmistamiseksi. Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien yhteystiedot löytyvät liitteestä 6.

3. Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävät osakkuusyhteisöt

3.1. Yhdisteltävät osakkuusyhteisöt

Tampereen kaupungin konsernitilinpäätökseen 2023 yhdistellään seuraavat osakkuusyhteisöt:

1. Atalan Liikekeskus Kiinteistö Oy
2. Hakametsän Kehitys Oy
3. Hervannan Kanjoni Asunto Oy
4. Kosken Parkki Kiinteistö Oy
5. Monetra Oy (konserni)
6. Monetra Pirkanmaa Oy
7. Mummunkujan pysäköinti Oy
8. KOY Tampereen Monitoimiareena
9. Tumpin Parkki Kiinteistö Oy
10. Tuomi Logistiikka Oy
11. Tuotekehitys Oy Tamlink
12. YH Kodit Oy (konserni)

Kyseiset osakkuusyhteisöt ilmoittavat tiedot yhteisön tuloksesta ja oman pääoman muutoksista Monetran toimittamalla tietopyyntölomakkeella.

3.2. Muut osakkuusyhteisöt

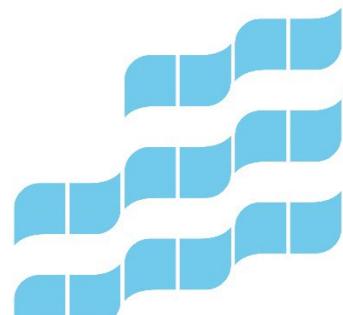
Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa. Monetra kerää tarvittavat tiedot osakkuusyhteisöiltä sähköpostitse lähetettävällä tietopyyntölomakkeella.

4. Liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot laaditaan konserniyhteisöjen liitetietojen yhdistelmänä. Liitetiedoissa on huomioitu konsernitilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt eliminoinnit ja oikaisut.

Liitetietoihin liittyvät tiedot eritellään FPM-järjestelmään tai erilliseen tietopyyntölomakkeeseen.

Liitetietojen ilmoittamisessa on noudatettava huolellisuutta, jotta kaikki yhteisöä koskevat tiedot tulevat ilmoitetuksi. Mahdolliset konsernin sisäiset tiedot eritellään, jotta ne voidaan huomioida liitetietoja yhdistettäessä.

4.1. Tuloslaskelman liitetiedot

Tuloslaskelman liitetietojen laatimista varten on ilmoitettava muun muassa seuraavat tiedot

- satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät
- olennaiset pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot
- olennaiset muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

4.2. Taseen liitetiedot

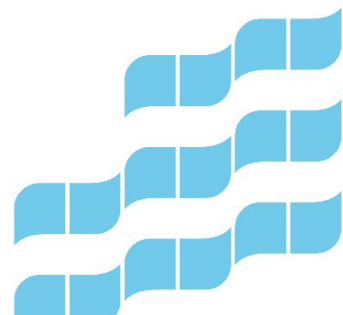
Taseen liitetietojen laatimista varten on ilmoitettava muun muassa seuraavat tiedot

- arvonorotukset, niiden periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritysmenetelmät
- maa- ja vesialueisiin sisältyvät ei-palautettavat liittymismaksut
- omistukset muissa yhteisöissä
- olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset
- siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät
- tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana
- erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä
- Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin, jos liittymismaksuja ei ole merkitty taseeseen erillisenä eränä
- erittely siirtovelkoihin sisältyvistä olennaisista eristä

4.3. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Taseeseen sisällyttämistä vastuusitoumuksista ja vastuista on ilmoitettava:

- konserniyhteisöjen puolesta annetut vakuudet
- leasing-vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteisummat jaoteltuina rakennuksiin sekä koneisiin ja laitteisiin
- vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteisummat
- konserniyhteisöjen antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta
- muut konserniyhteisöjen antamat vastuusitoumukset
- johdannaissopimuksista aiheutuvat taloudelliset vastuut
- muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen.

4.4. Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja lähipiiriliiketoimia koskevat liitetiedot

- henkilöstön määrä keskimäärin tilikaudella
- lähipiiriliiketoimet

5. Lisätiedot suunnitelman mukaisista poistoista

Yhteisön on ilmoitettava tietopyyntölomakkeella, tekeekö se poistot suunnitelman mukaisesti vai ei.

Jos yhteisö ei tee suunnitelman mukaisia poistoja omassa tilinpäätöksessään (kirjanpitolaki 5:12.2 §), sen on laskettava konsernitilinpäätöstä varten suunnitelman mukaiset poistot Tampereen kaupungin käyttämien poistoperusteiden mukaisesti. Yhteisön on ilmoitettava suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt määrä ja suunnitelmapoistojen mukainen menojäännös.

Jos yhteisö tekee suunnitelman mukaisia poistoja, ei laskelmaa tarvitse tehdä, vaikka poistosuunnitelma poikkeaisi kaupungin suunnitelmasta.

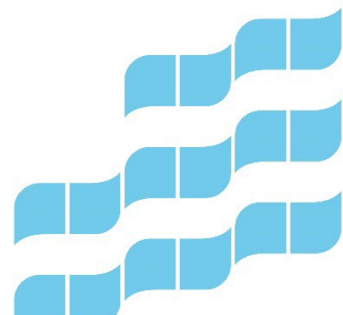
6. Muut tietopyynnot ja aineistojen toimittamisen aikataulu

6.1. Toiminnan tavoitteet

Tytäryhteisöille on määritelty talousarvion laadinnan yhteydessä toiminnan tavoitteita vuodelle 2023.

Tampereen kaupungin konsernihallinnon omistajaohjausyksikkö antaa erillisen ohjeen toiminnan tavoitteiden raportoinnista. Raportointiohje lähetetään tytäryhtiöiden toimitus- ja toiminnanjohtajille sähköpostitse viikolla 51. Tavoitteiden raportoinnissa käytetään raportointijärjestelmää, jonne yhtiöiden erikseen nimetyt raportointivastuulliset käyvät tekemässä raportoinnit omalta osaltaan viimeistään **torstaihin 8.2.2024 mennessä**. Raportointi tehdään uuteen käyttöön otettavaan raportointijärjestelmään, johon toimitetaan erillinen ohjeistus sekä pidetään käyttäjäkoulutus tammikuun 2024 aikana. Uusi järjestelmä on sama järjestelmä, johon Tampereen kaupungin toiminnan tavoitteet on raportoitu vuodesta 2022 alkaen ja yhtiöt siirtyvät suunnitellusti käyttämään samaa järjestelmää. Lisätietoja raportoinnin toteuttamisesta antaa omistajaohjausyksiköstä controller Johanna Saarinen johanna.saarinen@tampere.fi.

Tytäryhteisöjen toimittamia raportointitietoja käsitellään ennen tilinpäätöksen valmistumista kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

6.2. Ympäristöraportointi

Kaupunki raportoi konsernitason tasoisesti ympäristöerät sekä konserniyhteisöjen ilmastobudjetin euromääräisen toteuman. Kaupungin ja konserniyhtiöiden ilmastotoimenpiteistä raportoidaan julkisessa Tampereen ilmasto- ja ympäristövahti -palvelussa. Palvelusta kuka tahansa voi seurata kaupunkikonsernin toimenpiteiden edistymistä.

Ympäristöerien raportoinnissa eritellään kaupunkikonsernin ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit. Ilmastobudjetin toteumana raportoidaan talousarviossa eriteltyt ilmastoinvestoinnit. Ympäristöerien ja ilmastobudjetin raportoinnissa konserniyhteisöjen tulee ilmoittaa vaaditut tiedot raportointiohjeistuksen mukaisesti, joka lähetetään toimitus- ja toiminnanjohtajille sähköpostitse viikolla 51. Samassa yhteydessä ohjeistetaan myös ilmastotoimenpiteiden päivittämisestä Tampereen ilmasto- ja ympäristövahti -palveluun.

Yhtiöt raportoivat tiedot viimeistään **torstaina 8.2.2024** Konserniyhteisöjen raportointi -työtilaan (Teams). Lisätietoja raportoinnista sekä oikeuksia työtilaan antaa kehittämisasiantuntija Emmi Nieminen emmi.nieminen@tampere.fi.

6.3. Tilinpäätöksen toimittaminen

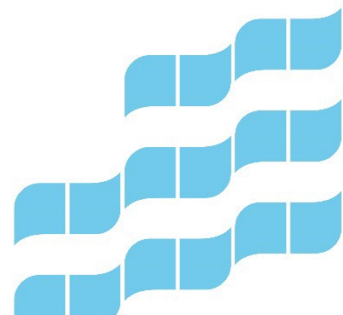
Konserniyhteisöjen hallituksen ja tilintarkastajan allekirjoittama tilinpäätös toimitetaan viimeistään **10.5.2024** sähköpostitse osoitteeseen kirjanpito.pirkanmaa@monetra.fi. Kuntayhtymien tilinpäätökset toimitetaan **15.4.2024** mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirjanpito.pirkanmaa@monetra.fi.

Lisäksi tilinpäätökset toimitetaan omistajaohjauksyksikköön osoitteeseen omistajaohjaus@tampere.fi. Omistajaohjaus käyttää tilinpäätöstietoja Tampereen kaupungin tytäri- ja osakkuusyhteisöistä laadittavaa, konsernijaostossa hyväksyttävää laajaa raporttia varten. Omistajaohjaukselle tilinpäätös tulee toimittaa välittömästi tilinpäätöksen hallituskäsittelyn jälkeen, viimeistään **19.4.2024** mennessä.

7. Yhteyshenkilöt

Kirjanpitoasiantuntija Hermann Kulmala
Monetra Pirkanmaa Oy
puh. 040 806 4868
hermanni.kulmala@monetra.fi

Controller Hanna Jääskeläinen
Konsernihallinto, talousyksikkö
puh. 040 801 6358
hanna.jaaskelainen@tampere.fi

Controller Johanna Saarinen
Konsernihallinto, omistajaohjausyksikkö
puh. 040 187 4582
johanna.saarinen@tampere.fi

